5de. JAARGANG. CURACAO DEN 9H JUNI 1888. N° 232.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITENDE AGENTEN VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.
C. LEUCHS & C°
17, BARRETT'S GROVE, LONDEN.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Het Vaticaan en Ierland.

De H. Congregatie der Propaganda heeft aan de Iersche bisschoppen een schrijven gericht, dat luidt aldus:

Doorl. en Hoogw. Heer.

Menigmaal heeft de Apostolische Stoel, die immer voor het volk van Ierland een groote liefde koesterde, bij gelegenheden, waarin dit raadzaam en noodig voorkwam, aanwijzingen gedaan en raadgevingen ten beste gegeven, hoe met inachtneming van de gerechtigheid en met behoud der openbare orde den strijd te voeren voor het verdedigen of het verkrijgen van hetgeen aan dat volk rechtmatig toekwam.

Onze H. Vader Leo XIII nu, vreezende dat bij de worsteling in den boezem van dit volk — door de geschillen tusschen huurders en eigenaars van land of landhoeven ontstaan, en *plan of campaign* genoemd, alsmede bij de wijze van uitbanning, *boycotting* geheeten, — de eischen van rechtvaardigheid en Christelijke liefde uit het oog worden verloren, heeft aan de Congregatie der H. Roomsche en Algemeene Inquisitie opgedragen, genoemde zaak aan een ernstig en nauwkeurig onderzoek te onderwerpen. Dientengevolge werd aan Hunne Eminentiën de kardinalen, die met mij deel uitmaken van de Congregatie der Inquisitie, de vraag gesteld: „of het geoorloofd is in de geschillen tusschen verhuurders en huurders van land of landhoeven in Ierland, gebruik te maken van de middelen, bekend onder den naam van *plan of campaign* en *boycotting*, — en door Hunne Eminentiën werd na een langdurig en rijp onderzoek eenparig geantwoord: *Ontkennend.*

Dit antwoord werd door den H. Vader goedgekeurd en bekrachtigd den 18n dezer maand.

Hoezeer dit oordeel op rechtvaardigheid gegrond is, zal ieder gemakkelijk kunnen erkennen, die in aanmerking neemt, dat een huurprijs die op wederzijdsche toestemming berust, niet naar de willekeur van een der beide partijen kan worden verminderd, zonder dat daardoor wordt te kort gedaan aan de trouw, die men aan een overeenkomst is verschuldigd; en dat wel vooral dewijl, met het oog op dergelijke geschillen, rechtbanken zijn gevestigd, die de te hooge huren tot de perken der billijkheid zullen terugbrengen en die tevens rekening houden met de misgewassen en andere rampen, welke mochten voorkomen. Evenmin is het geoorloofd te achten, dat aan de huurders de huurprijs mag worden afgevorderd, om dezen te deponeeren bij onbekende personen, zonder en tegen het goedvinden van den verhuurder.

Eindelijk moet het geheel in strijd geacht worden met het natuurrecht en met de christelijke liefde, dat men een ongehoorde vervolging en verbanning in toepassing brengt hetzij tegen degenen die, tevreden met den huurprijs waartoe zij met de eigenaars zijn overeengekomen, bereid zijn dien te voldoen, hetzij tegen degenen die, van hun recht gebruik makend, openstaande landerijen in huur nemen.

Derhalve rust op Uwe Hoogw. de taak, wel is waar met voorzichtigheid maar tevens met kracht, in deze op te treden bij priesters en geloovigen en uwe onderhoorigen te vermanen dat zij, waar zij hun treurig lot zoeken te verbeteren, de grenzen van christelijke liefde en rechtvaardigheid niet te buiten gaan. Gaarne intusschen vraag ik van God voor Uwe Hoogw. alle zegeningen.

R. kardinaal MONACO.

Rome, 20 April 1888

Hierin worden dus het *plan of campaign* en het *boycottingsystem* veroordeeld. Het feit alleen, dat het H. Officie dit besluit, door den Paus goedgekeurd, heeft genomen, bewijst dat het volstrekt geen politieke beteekenis heeft en den bisschoppen alleen *in foro conscientiae* moet dienen. Het veroordeelt geenszins de billijke eischen van het Iersche volk, dat voor zijne vrijheid en zelfbestuur strijdt, het is ook niet in het minst een gunst voor de Engelsche regeering: het veroordeelt alleen wat onwettig en misdadig is. De reden, waarom dit besluit is genomen, is deze: sommige Iersche geestelijken waren van oordeel dat het *plan of campaign* wel, en andere dat het niet geoorloofd was. De H. Stoel heeft hierin één gedragslijn voorgeschreven, na Mgr. Walsh, aartsbisschop van Dublin, die thans te Rome vertoeft, te hebben geraadpleegd. De te Rome verblijvende Ieren hebben deze beslissing, die een einde maakt aan de schandelijke en ongeoorloofde middelen, waardoor vele Ieren de goede zaak huns lands bedierven, ten zeerste toegejuicht. Binnenkort zal nog een Pauselijk schrijven verschijnen, waarbij de door de Congregatie van het H. Officie uitgesproken veroordeeling wordt bekrachtigd.

Men kan zich voorstellen, hoe dit besluit den Ieren op het lijf is gevallen. Altijd verdrukt en vertrapt, hebben zij nooit wettig recht kunnen verkrijgen, zoodat zij zich aan ongeoorloofd verzet en wraak overgaven, die zich zoodanig inwortelden, dat zij het als wettigen tegenweer beschouwden. Het besluit van de Curie heeft groote beweging in Ierland veroorzaakt, maar het gezond verstand en de trouw der Ieren aan de Kerk doen vertrouwen dat door den invloed van het Iersch episcopaat en de geestelijkheid het Iersche volk de woorden zal herhalen, waarmede de Iersche kolonie te Rome hare onderwerping aan den H. Stoel betuigde: *Roma locuta, causa finita.*

Het best kan men zich een denkbeeld vormen van de gewaarwordingen, die de Ieren hebben moeten ondervinden, uit de besprekingen die Parnell's *Freeman's Journal* er aan wijdt. Dit hoofdorgaan der nationalistische partij zegt o. m. het volgende over dit document:

„Het zou even weinig verstandig als eerlijk zijn, het gewicht van dit bericht te willen verminderen. Het is volkomen authentiek en geloofwaardig; het is dus onze plicht het zelfs zonder één dag uitstel onder de oogen van het Iersche volk, geestelijken en leeken, te brengen. Wij moeten den toestand flink in het gelaat zien. De politici, die de Engelsche landlords vertegenwoordigen, de groote en kleine intriganten bij het Vaticaan hebben, na twintig maal te zijn afgewezen, hunne taak, om de zaak der Ieren en pachters in minachting te brengen, doorgedreven.

"Tot op zekere hoogte zijn hunne pogingen met welslagen bekroond, want zij hebben van den H. Stoel de uitdrukking eener meening verkregen, die op het eerste gezicht streng schijnt. Wij moeten echter dadelijk doen opmerken, dat noch de Paus, noch de Propaganda één enkel woord van veroordeeling hebben uitgesproken tegen de *National League*, tegen den moedigen strijd, dien de pachters volhouden om op hunne gronden te leven en te bloeien, tegen de constitutioneele Iersche beweging, tegen het besluit des volks om eigen wetten in eigen parlement te maken."

Vervolgens spreekt het blad ervan, dat de valsche berichten der Engelsche factie aan het Vaticaan den Ieren nooit kwaad kunnen doen, ingelicht als de Paus van den anderen kant steeds wordt door het Iersche episcopaat.

Verder nog zegt het blad, dat het *plan of campaign* nooit deel heeft uitgemaakt van het program der *National League*: het is altijd een ondergeschikt deel, een gelegenheids-politiek voor bijzondere behoeften en daarenboven een geschilpunt geweest. Echter herdenkt het blad met weemoed de "bewonderenswaardige diensten, die aan ongelukkige pachters in vele gevallen bewezen zijn door het *plan* en de moedige mannen, die zich tusschen den grondeigenaar en zijn slachtoffer durfden plaatsen."

Het slot van het artikel, waarin duidelijk doorstraalt, hoezeer de nationalisten het betreuren eenige maatregelen te moeten laten vallen, toont echter, dat Ierland volkomen gehoorzaamt en vertrouwt.

„Het zou oneerbiedig jegens den H. Stoel zijn, wanneer wij op dit oogenblik het vraagpunt nog langer bespraken. De priesters zullen het decreet van den Paus de Propaganda met den diepsten eerbied ontvangen. Zij zullen met angst maar met moed de uitleggingen afwachten, die de prelaten hun er van zullen geven, in wie zij evenveel vertrouwen en liefde als immer stellen. Niets kan hun geloof in den ouden godsdienst doen wankelen, dien zij zelfs niet in de moeilijkste tijden hebben verlaten. Wee hem, die zou trachten hun trouw te schokken jegens Rome en den Paus, die op den Stoel zetelt van den prins der Apostelen."

Niets duidelijkers dan deze verklaring van *Freeman's Journal*; het staat krachtig en protesteerend tegenover het orgaan van Michael Davitt en andere volksopruiers, *United Ireland*, dat veinst niet aan de veroordeeling te willen gelooven, ten einde, wanneer geen twijfel meer mogelijk is, het besluit aan te vallen. Dit blad is het orgaan van de partij der *fenians*, die eenmaal zeide: „Laten wij trachten, de Katholieke Kerk met ons te doen meegaan; wil zij niet, dan doen wij het zonder en desnoods tegen haar." Deze oproerkreet heeft echter nooit sympathie in Ierland gevonden, en *Freeman's Journal* roept er ook thans een „Wee!" over uit.

Dit artikel van de *Freeman's Journal* is, volgens den Londenschen correspondent van de *Monde*, de uitdrukking der meening van de onmetelijke meerderheid van het Katholieke Iersche volk. Het kost veel, zich bij het Pauselijk vonnis neer te leggen, maar men heeft zich neergelegd. Nergens is ernstig verzet te bemerken. Het komt vooral, doordat de Paus zich geplaatst heeft op het uitsluitend godsdienstig terrein; hierop is zijn gang onaantastbaar. Niet om de eene of andere politieke partij genoegen te doen maar uit naam der onomstootelijke beginselen der zedeleer veroordeelde de Paus het *plan of campaign* en het boycotten; daartegen valt niet te protesteeren.

"Mgr. Walsh, de aartsbisschop van Dublin," zoo gaat de correspondent voor, "die zich op het oogenblik te Rome bevindt, haat voorheen tot zekere hoogte zijne goedkeuring aan het *plan of campaign* gegeven. Onnoodig te zeggen, dat, nu de H. Stoel in deze zaak uitspraak heeft gedaan, Mgr. Walsch de eerste is geweest om zich aan het Pauselijk oordeel te onderwerpen.

VRIJHEID VAN GEWETEN.

„Bij de kerkelijke plechtigheid bij gelegenheid van het huwelijk tusschen den prins van Croy met prinses Ludmilla van Aremberg te Brussel hebben ernstige ongeregeldheden plaats gevonden. Eene ontzaggelijke volksmenigte was uit nieuwsgierigheid bijeengekomen, en deze bepaalde zich niet alleen tot kijken, vooral niet, toen een troep studenten zich bij den troep mengde.

Tot bijwoning der plechtigheid waren 700 personen genoodigd, die reeds zeer vroeg in den ochtend in hun plaatsen in de oude kerk van Notre Dame de Sablon, die hiervoor zeer fraai versierd was, kwamen innemen. Met groote moeite konden de genoodigden de kerk bereiken, terwijl het overige deel der kerk reeds om 10 uur geheel vol was. Tot hen, die de plechtigheid bijwoonden, behoorden ook de graaf en de gravin van Vlaanderen. Tegen dien tijd echter begon de menigte buiten onrustig te worden. De vijfen-twintig politie-agenten, die daar waren geposteerd, konden de toegangen niet meer vrijhouden. Luide gaf menigeen zijn afkeuring te kennen over de minachtende wijze, waarop het burgerlijk huwelijk ten stadhuize werd gesloten in tegenstelling met den luister, die bij de kerkelijke plechtigheid werd betoond.

Naarmate de genoodigden aankwamen, vermeerderde het gedrang. Niet dan met groote moeite bereikte Mgr. Goossens, de aartsbisschop van Mechelen, de kerk. Eindelijk kwamen bruid en bruidegom, maar, ofschoon hier en daar werd gefloten, bereikten de beide rijtuigen zonder moeite den ingang. Van alle kanten werd geroepen: *à bas la calotte*, en men begon te zingen: weg met het Papenras enz. Een der aanwezigen verzette zich daartegen, maar werd geducht mishandeld. Op deze wijze duurde de anti-clericale demonstratie geruimen tijd voort, zonder dat de politie iets tegen het kabaal kon doen.

De liberale *Etoile Belge* keurt dit optreden ten zeerste af, maar voegt er bij dat de provocatie is gekomen van de zijde des prinsen van Aremberg, die alles heeft gedaan om zijn minachting voor de liberale instellingen te betuigen."

Ziedaar het relaas van een schandaal te Brussel, zooals het door een liberaal blad gegeven wordt, het Nederlansche *Handelsblad*, en zonder dat er een woord van afkeuring aan wordt toegevoegd over het gedrag der Brusselsche liberalen. Er staat dat „het burgerlijk huwelijk ten stadhuize is gesloten," dat dus aan de wet voldaan is. De „minachtende wijze," waarop het gesloten is, bestaat hierin, dat het bruidspaar aan de formaliteit op het stadhuis in alle eenvoudigheid voldeed, terwijl in de kerk, waar werkelijk de sluiting van het huwelijk plaats had, al de

luister werd tentoongespreid, welke men verschuldigd achtte aan een Sacrament der Katholieke Kerk en aan de gewichtige daad, welke het jeugdige paar daar voltrok.

Wat kan daarop aangemerkt worden?

Als de Katholiek aan de wet voldoet, moet de liberaal tevreden zijn; meer mag hij niet vorderen, allerminst mag hij eischen, dat iemand, die gelooft dat hetgeen op het stadhuis geschiedt een eenvoudige formaliteit is, zich den leugenachtigen schijn geve, als geloofde hij dat daar werkelijk iets ernstigs gebeurde.

Over dat schandaal sprekende, zegt de *N. R. Ct.* onbeschaamd genoeg:

„Naar gelang men de liberale of de clericale bladen leest, dragen natuurlijk de clericalen of de liberalen de schuld aan deze straatgevechten. De laatsten zijn met uitjouwen begonnen, zeggen de clericalen; wel mogelijk, antwoorden de liberalen, maar door hunne onbeschaamde en uitdagende houding hebben de uwen die uitgelokt. Wie er gelijk heeft, doet er inderdaad al zeer weinig toe, daar in het algemeen de bevolking in geheel België nog al eens groote geneigdheid heeft door het toedienen van slagen te toonen, hoe weinig verdraagzaam men is."

De liberalen *durft*, maar de clericalen *wil* de *N. R. Ct.* niet verdedigen; daarom werpt zij de schuld van het schandaal op de neiging van *alle* Belgen om te vechten. Opmerkelijk is het echter, dat die neiging zich nooit vertoont, b. v. als de Katholieken bij een verkiezing de nederlaag lijden, terwijl zeer dikwijls oproer ontstaat, als de stembus ten nadeele der liberalen heeft gesproken.

Met hare oneerlijkheid kan de *N. R. Ct.* echter hare Belgische vrienden niet redden. Toen zij het bovenstaande schreef, was zij reeds vergeten, dat zij een paar regels hooger het volgende geschreven had.

„Toen de leden der vereeniging, ongeveer ten getale van 1200 à 1500, in optocht de kerk verlieten, *was dit alleen reeds voldoende* om aan veler mond een: „*à bas la calotte!*" „Weg met het papenras!" of een schel gefluit te ontlokken."

De Katholieken veroorloofden zich dus niet dan dat zij *in optocht de kerk verlieten*. Dat was het dus wat hun de beleedigingen der liberalen op den hals haalde, niet de *algemeene vechtwoede* der Belgen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

— Bij Koninklijk besluit is de heer Mr. J. Smidt, gouverneur van Suriname, op zijn verzoek, eervol uit die betrekking ontslagen, onder dankbetuiging voor de gewichtige diensten, daarin door hem bewezen, en met bepaling dat het ontslag ingaat met den dag waarop hij het bestuur zal overgeven aan Mr. W. Tonckens JLzn., gouvernements-secretaris en lid van den raad van Bestuur aldaar, zijn ingevolge art. 26 van het reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Suriname aangewezen vervanger.

— Il. Zaterdag waren drie visschers te zamen in een *canoa* gezeten, in zee gegaan. Door een zekere roekeloosheid of onvoorzichtigheid is de *canoa* gekanteld, waardoor alle drie in de volle zee te recht kwamen. Twee ervan hebben zich met behulp van de *canoa* weten te redden maar de derde is spoorloos in de diepte verdwenen.

Deze behoorde tot de parochie van St. Maria, was gehuwd en vader van drie kinderen.

— De Commissie van doleantie, bij Gouvernements-beschikking van den 23n. Mei dj. No. 343 benoemd, ten einde de bezwaren, die door de betrokkenen tegen den aanslag in de belasting voor de Weerbaarheid over het jaar 1888 mochten worden ingebracht, te onderzoeken en daarover te beslissen, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat zij hare voorgeschrevene twee zittingen zal houden ten Raadhuize op den 11n en 18n dezer maand, des vóórmiddags van 9 tot 10 uur.

NEDERLAND.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

ZITTING van WOENSDAG 2 MEI.

Nadat door de rapporteurs gunstig verslag is uitgebracht over al de geloofsbrieven, leggen alle leden de eeden af in handen des Voorzitters, behalve de heeren Muller, Van Gennep, Prins, Stork, Blijdenstein en de heer Vening Meinesz, die afwezig zijn.

Daarna houdt de Voorzitter de volgende rede:

" *Myne heeren!*

"Bij 's Konings welbehagen geroepen als Voorzitter dezer vergadering gedurende de tegenwoordige zitting op te treden, schroom ik de plaats in te nemen van een ambtsvoorganger, die in zoo hooge mate uwe achting en uwe medewerking gedurende acht jaren mocht ondervinden: maar tevens vat ik mijn taak met vertrouwen op: een vertrouwen dat niet gegrond is op het bewustzijn van eigen verdiensten, maar op de hooggewaarde welwillendheid en vriendschappelijke bejegening uwerzijds gedurende mijn lidmaatschap dezer Kamer ondervonden.

"Ik hoop, dat vroegere ambtgenooten daarin zullen blijven volharden en dat nieuwe ambtgenooten zich daarbij zullen willen aansluiten. Slechts dan kan ik den steun vinden, die onmisbaar is om mijn plicht naar eisch te vervullen.

"Mogen onze werkzaamheden, onder Hoogeren zegen, strekken ter bevordering van het welbegrepen, ons allen evenzeer ter harte gaande, belang van het Vaderland.

"Ik verklaar het Voorzitterschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden."

Nadat verschillende commissiën benoemd zijn, wordt overgegaan tot de loting voor het opmaken van den rooster van aftreding. De uitslag is dat zullen aftreden:

in 1890 de heeren de Bruijn, Hengst, S. v. d. Oijen, Van Pallandt van Neerrijnen, Vlielander Hein, Van Gennep, Vening Meinesz, Muller, v. Akerlaken, Prins, Van Tienhoven, Van Lijnden, Rengers, Blijdenstein, K. Welt, De Vos van Steenwijk en Magnée.

in 1893 de heeren P. J. A. Smits, Smits van Oyen, Thooft, Van Nagell van Ampsen, Van der Breggen, Viruly, Fransen van de Putte, Donker, Wertheim, Kappeyne, Six, Van Nispen, Van Swinderen, Stork, Van Reijen, Van Lier en Regent;

en in 1896 de heeren Verheijen, H. M Smits, Van Zuijlen van Nijevelt, Coenen, Huydecoper, van Maarsseveen, Van der Goes van Dirxveld, Blasse, Pijnappel, Bultman, Insinger, Mackenburg, Van Eysinga, [illegible], Van [illegible], Alberda van Ekenstein en Fijs.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Tweede Kamer.

ZITTING van WOENSDAG 2 MEI.

Nadat de waarn. Voorzitter, de heer Van de Schrieck, de vergadering geopend heeft, brengen de heeren Mees en Schaepman rapport uit over de geloofsbrieven, zoover de leden die hebben ingezonden. De eerste commissie concludeert tot toelating van al de leden der eerste serie, vermits het tegen de verkiezing van den heer G. W. Van Dedem (Elst) geopperde bezwaar der toekenning van een stem aan den benoemde, ofschoon de aanwijzing niet duidelijk was, ongegrond is, zijnde die stem van geenerlei invloed geweest op den uitslag. De tweede commissie concludeert mede tot toelating van de leden der tweede serie. Ten aanzien van de bezwaarschriften tegen de verkiezing te Amsterdam stelt de commissie voor, het adres van den heer Eijgenraam, als geen verzoekschrift zijnde, voor kennisgeving aan te nemen, terwijl zij omtrent het andere adres, nopens het niet voorzien zijn van 't gemeentelijk zegel, voorstelt tot de orde van den dag over te gaan, wijl er geen grond bestaat tot het instellen van een onderzoek, omdat uit het proces-verbaal blijkt dat briefjes, die de zegels misten, ongeldig zijn verklaard. De commissie onderzocht intusschen uit eigen hoofde de vraag, of 't zegel, gelijk dit op de Amsterdamsche (ook Haagsche en andere) stembriefjes steeds voorkomt, wettig is. Zij beschouwt 't gebruik van de bekende stembriefjes in die steden niet als grond van nietigverklaring, omdat die briefjes steeds in de praktijk zijn gebruikt en de wil der kiezers duidelijk is gebleken, al erkent zij, dat het wenschelijk is dat de regeering op dit punt uniformiteit bevordere.

De conclusiën worden zonder discussie goedgekeurd.

Hierna leggen de heeren in handen des Voorzitters een eed af, behalve de volgende heeren, die de belofte doen: Van Houten, Schepel, Zijlker, Borgesius, Van der Feltz, Zaaijer, Lieftinck, Brantsen van de Zijpe, Domela Nieuwenhuijs, A. v. Dedem, v. Alphen, v. Delden, Rooseboom, Visser, Van der Kaay, Gildemeester, Hartogh, Kerdijk, Heldt, de Meijer, Fabius, Mees, Van Osenbruggen, Heemskerk, Seret, de Geer en Lohman.

De heer Heldt scheen in de war te zijn; hij legde den eed af, maar vergat de vingers op te steken; daarna deed hij de belofte.

Aan den heer Veegens werd onder dankbetuiging voor de door hem aan de Kamer bewezen diensten eervol ontslag verleend als griffier der Kamer en daarna, wijl zijne geloofsbrieven in orde bevonden waren, in de Kamer geleid en als Kamerlid beëedigd.

Nu werd de nominatie voor de voorzitterschap opgemaakt. Het werk liep af in drie stemmingen: 1ste candidaat werd de heer jhr. mr. G. J. T. Beelaerts van Blokland (anti-rev) met 47 stemmen tegen den heer mr. E. J. J. B. Cremers (lib.), die 38 stemmen kreeg; tot 2en candidaat werd benoemd de heer A. E. Reuther (Kath.), die 47 stemmen kreeg, tegen den heer Cremers op wien 40 stemmen uitgebracht werden en tot 3en candidaat de heer Cremers (lib.) met 73 stemmen. Bij al de stemmingen werden eenige stemmen versnipperd op verschillende leden.

Nadat de voorzitter de commissie had benoemd, die den Koning de lijst zal aanbieden, stelde hij voor, de vergadering tot nadere bijeenroeping te verdagen. De heer Van der Feltz drukte den wensch uit, dat de vergadering niet zou gehouden worden voor Maandag 7 Mei waarop de voorzitter antwoordde, dat dit voornamelijk van den Koning zou afhangen. Mocht het aan hem te beslissen zijn, dan zou hij aan den wensch van den spreker gevolg geven.

Daarna werd de zitting gesloten.

ZITTING van MAANDAG 7 MEI.

Nadat voorlezing is gedaan van het koninklijk besluit bij hetwelk de heer Beelaerts van Blokland benoemd is tot voorzitter der Tweede Kamer, wordt gunstig verslag uitgebracht over de geloofsbrieven van den heer Hintzen en deze daarna toegelaten en beëedigd.

De tijdelijke Voorzitter, de heer *Van der Schrieck*, legt hierop het presidium neer met de volgende woorden, gericht tot den nieuwen Voorzitter:

Hooggeachte heer Beelaerts!

Uwe benoeming tot Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is onbetwistbaar een zeer groot, maar ook een niet minder vereerend bewijs van het groot vertrouwen, dat Z. M. onze zeer geëerbiedigde Koning in Uw beleid stelt.

De meerderheid, waarmede gij bij eerste stemming door Uwe medeleden aan het hoofd der voordracht zijt geplaatst, is zeer zeker te beschouwen als een alleszins voldoend getuigenis van de waardeering van Uwe bij herhaling gebleken kunde en zelfstandigheid.

Wij twijfelen er dan ook volstrekt niet aan of onze beraadslagingen zullen door U met kalmte, met volmaakte onpartijdigheid, met eerbiediging van een ieders gevoelen, binnen de grondwettig passende grenzen, met vastberadenheid bestuurd worden.

Van ganscher harte wensch ik u geluk met de u te beurt gevallen onderscheiding en verzoek ik u de zoo gewichtige taak van Voorzitter der Kamer te aanvaarden.

De heer *Beelaerts van Blokland* aanvaardde hierop het voorzitterschap met de volgende toespraak:

Myne Heeren!

Het heeft Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd mij, op uwe vereerende voordracht, te benoemen tot Voorzitter dezer Kamer.

Dankbaar voor dat vertrouwen, door mij hoog gewaardeerd, is het echter niet zonder schroom, dat ik dezen zetel inneem, beseffende, hoeveel mij ontbreekt om deze taak te vervullen gelijk het betaamt met waardigheid en vaardigheid tevens.

Deze taak komt mij inderdaad zwaar voor. Zwaar toch mag het heeten altijd, onder alle omstandigheden, den geregelden loop der discussiën te verzekeren, de vrijheid van het woord te waarborgen en daarbij tevens het aanzien der Kamers te handhaven.

In het besef dat mij daartoe zooveel ontbreekt, roep ik dringend uwe welwillendheid, uwe toegevendheid en uwen steun in.

Die steun is mij te meer onontbeerlijk, nu ik de dagelijksche medewerking moet missen van onzen beproefden griffier.

Maar kan er op dit oogenblik iets zijn, wat mij bemoedigt, dan zijn het de recht hartelijke en gevoelvolle woorden, die de tijdelijke Voorzitter wel de goedheid heeft gehad tot mij te willen richten.

Ik betuig den hooggeachten tijdelijken Voorzitter daarvoor mijne bijzondere erkentelijkheid, en het zal mijn streven zijn die verwachtingen niet al te zeer te beschamen en met onpartijdigheid uwe beraadslagingen te leiden, wetende, dat elke overtuiging, mits voorgedragen in gepasten vorm en uitgesproken ter juister tijd, recht heeft te worden gehoord en te worden onderworpen aan de vuurproef van het debat.

Ik wensch mij daarbij te spiegelen aan het voorbeeld van mijn hooggeachte voorgangers, ook aan dat van hem, die het vorig tijdperk zoo waardiglijk heeft gesloten en wiens leiding, om één voorbeeld te noemen, bij de ingewikkelde discussiën over de wijziging van het Wetboek van Strafvordering, van evenveel inzicht getuigde als beleid.

Wij, mijne heeren, staan aan den ingang van een nieuw tijdperk in het Nederlandsch Staatsleven.

Moge daarin het gemeen overleg tusschen 's Konings Regeering en de Vertegenwoordigers rijke vruchten dragen tot heil des vaderlands.

Daartoe ruste 's Heeren zegen op onzen arbeid en worde ook mij kracht en wijsheid geschonken, naar lichaam en geest, om uwe beraadslagingen *zóó* te leiden dat zij ook bevorderlijk zijn aan den goeden naam der Vertegenwoordiging van het Nederlandsche volk.

(*Toejuichingen op al de banken.*)

De *Voorzitter* doet mededeeling van de ingekomen reeds bekende wetsontwerpen en van een aantal missives, adressen en boekwerken, bij de Kamer ontvangen.

Is ingekomen een voorstel van de heeren de Savornin Lohman en Schaepman tot wijziging van het reglement van orde, welk voorstel verzonden wordt naar de afdeelingen, tot welker samenstelling vervolgens bij loting wordt overgegaan.

Aan den heer Domela Nieuwenhuis wordt verlof verleend tot het richten eener interpellatie tot den minister van Justitie naar aanleiding van de werkstaking van de veenarbeiders. De dag der beraadslagingen zal nader worden bepaald.

De zitting wordt hierop gesloten.

— De onrustbarende berichten omtrent de gezondheid van Z. M. den Koning, welke buitenlandsche dagbladen telkens mededeelen, zijn gelukkig ongegrond, zegt de *Maasbode* van 9 Mei.

Vooral de Belgische en Fransche dagbladen zijn zeer onjuist ingelicht. De *Indépendance* verklaart dat de *nouvelles alarmantes* aangaande de gezondheid van Z. M. bevestigd worden en de *République Française* drukte zelfs het volgende telegram: "*Les dernières dépêches concernant la santé du roi des Pays-Bas sont très alarmantes.*

On paraît craindre un dénouement fatal avant deux jours."

Deze mededeelingen zijn onjuist.

Z. M. is vrij wel, heeft minder pijn te lijden dan voor eenigen tijd, en verheugt er zich in weldra naar het Loo te gaan. Het voedsel van Z. M. bestaat voornamelijk uit melk.

— Voor het griffierschap der Tweede Kamer hebben zich vijf sollicitanten aangemeld, nl. de heeren mr. A. R. Arntzenius, referendaris bij Binnenl. Zaken; mr. F. G. W. J. George Snijder van Wissenkerke, referendaris bij Justitie; mr. J. W. H. M. Van Idsinga, commies bij Binnenl. Zaken; J. B. Verheij, kapt. bij de mariniers te Amsterdam en mr. W. J. M. Koch, advocaat te Amsterdam.

Werd gekozen de heer mr. A. R. Arntzenius.

— Men meldt uit Den Haag, dat de heer O. van Rees, zijn ontslag heeft gevraagd als gouv.-gen. van Nederlandsch-Indië. De heer Van Rees werd op 11 Maart 1884 tot zijne hooge betrekking benoemd.

Het optreden van den heer Keuchenius als hoofd van het departement van Koloniën wordt in verband gebracht met deze aanvraag.

BUITENLAND.

ITALIE.— De redevoering, die Z. H. de Paus tot de Nederlandsche pelgrims heeft gehouden in antwoord op het adres van den aartsbisschop van Utrecht, luidt als volgt:

De gevoelens, die gij jegens Ons hebt uitgedrukt, geliefde zoon, zijn uwer en der standvastigheid van uw karakter waardig. Uwe taal, even edel als frank en openhartig, getuigt, dat de Nederlandsche Katholieken de verraderlijke kunstgrepen en listen van de vijanden der Kerk kennen en met gezond verstand beoordeelen, en dat zij besloten zijn hen te bestrijden met een gansch Christelijken moed.

Teneinde deze edelmoedige gevoelens voor Ons te bevestigen en om uw geloof en uwe godsvrucht nog meer te versterken, hebt gij dezen verren pelgrimstocht naar Rome ondernomen bij gelegenheid van Ons priesterlijk jubilé: want gij zijt overtuigd, dat gij, door in Onzen Persoon den Stedehouder van Christus te vereeren — zooals alle volkeren gedaan hebben — en door het ontvangen zijner vaderlijke vermaningen, eene nieuwe kracht put om met welslagen uwen strijd vol te houden en over uwe tegenstanders te zegevieren. Wij leven inderdaad in een tijdperk van gevechten en strijd; de aanvallen onzer vijanden zijn in onze dagen verdubbeld; zij zijn stoutmoediger geworden, en hun haat tegen de Kerk is verscherpt. En evenwel, welk schouwspel biedt de Katholieke Kerk hunnen blikken tegenwoordig aan? Zij zien haar, die Kerk, schitteren met een glans, waarin hare Goddelijke deugd weerspiegelt in een licht, dat te sterker wordt, naarmate zij haar meer vervolgen. Zij zien de volkeren van alle natiën en van alle landen naar Rome snellen, met de teederste liefde aan de voeten van den beroofden en gevangen Roomschen Paus neerknielen, Hem de schatten hunner rijkdommen, de betuiging van hun kinderlijken eerbied en hun onwrikbare trouw aanbieden. Dat zijn feiten, die door geen menschelijke reden kunnen worden uitgelegd, feiten der Voorzienigheid, die het gemoed onzer tegenstanders moesten treffen en hen overtuigen, hoe onredelijk en dwaas hun haat is.

Maar helaas, het is slechts al te waar, dat het den secten eigen is de harten harer aanhangers te verblinden en te versteenen. Dan dringt de strijd zich in weerwil van ons zelven en wegens de noodzakelijkheid der verdediging op en wordt onvermijdelijk.

Wat u betreft, dierbare zonen, Wij weten, zooals Wij zooeven zeiden, met welke standvastigheid de Katholieken van Nederland, in weerwil van onophoudelijke moeilijkheden dien worstelstrijd voortzetten, met welke volharding zij altijd de ongeschondenheid van hun geloof verdedigd en hun getrouwheid aan de Kerk en aan de godsdienstige overleveringen hunner vaderen getoond hebben. — Nog kort geleden hebben zij een schitterend bewijs gegeven van die getrouwheid, door hunne pelgrimstochten te vernieuwen, en door Ons door hunne bisschoppen, op een geheel bijzondere en treffende wijze, te doen kennen, hoezeer zij in Onze wederwaardigheden en bedruktheid deel nemen.

Gaat dus voort, zeer beminde zonen, uwe zielen in uwe godvruchtige en edelmoedige gesteldheid te bewaren; toont de kracht ervan door een krachtdadig, volhardend en aanhoudend optreden. De herstelling der geestelijke hiërarchie in uw

land is voor u een vruchtbare bron van weldaden en gelukkige verwachtingen geworden. Dat dus, onder den staf uwer herders en uwer leidsmannen, de Katholieke waarheden zich meer en meer onder u verspreiden, en dat haar schoonheid en haar bovenmenschelijke aantrekkelijkheid de oproerigste gemoederen winnen.

Om de overwinning beter te verzekeren, sporen Wij u ten zeerste aan, overal de scholen te vermenigvuldigen en te begunstigen, waar een Katholieke bevolking is, zelfs in de nederigste dorpen en gehuchten, en te maken, dat de jeugd behoed blijve voor alle valsche leer, en overal een onderricht en eene opvoeding ontvangen overeenkomstig de leer van het Katholieke geloof en de Katholieke zedeleer.

Deze zijn de wenschen, welke Wij voor den bloei en de toeneming van den Katholieken godsdienst in uw vaderland vormen, en terwijl Wij over hetzelve den overvloed der hemelsche gunsten afsmeeken, verleenen Wij, als onderpand Onzer bijzondere genegenheid, aan de waardige, hier tegenwoordige bisschoppen, aan de geestelijkheid, aan u allen en aan uwe familiën, aan al de Katholieken van Nederland den Apostolischen zegen.

— Men verzekert dat Z. H. de Paus eene encycliek voorbereidt, waarin hij het liberalisme bestrijden zal in al zijne gedaanten en toepassingen.

Deze encycliek zou gericht worden aan al de bisschoppen.

De H. Vader houdt zich thans bezig met de herziening van dit stuk, en, indien geene verandering van besluit komt, zal het document binnen weinige dagen het licht zien.

FRANKRIJK. — Op eene republikeinsche vergadering te Parijs is men overeengekomen om het Boulangerisme te bestrijden ten einde eene reactie van het cesarisme te voorkomen.

De rechterzijde der Kamer van afgevaardigden erkent opnieuw de noodzakelijkheid van de Grondwet te herzien en de Kamers te ontbinden.

— De Senaat heeft de bepaling van het militaire wetsontwerp aangenomen, waarbij de actieve dienst in het leger op drie jaar en de reservedienst op zes en een half jaar bepaald worden.

— De Commissie uit den Senaat heeft de Panama-loterij goedgekeurd.

— De Hongaarsche premier, de Heer Tisza, de redenen uiteenzettende waarom de regeering geweigerd heeft deel te nemen aan de Fransche Tentoonstelling van 1889, zeide, dat men vreesde dat Frankrijk de vlag zou beleedigen en de eigendommen schaden. De rede van den premier heeft eene opschudding op de Beurs teweeg gebracht en de Fransche gezant te Weenen is onderricht geworden om opheldering te vragen.

In de Fransche Kamer van afgevaardigden vroeg de Heer Reach den minister van Buit. Zaken, of hij eene vraag beantwoorden kon betreffende de redevoering van den heer Tisza. De Heer Goblet verzocht om die zaak uit te stellen totdat hij de noodige inlichtingen daaromtrent zou hebben ontvangen.

De *Temps*, des heeren Tisza's rede bespreekende zegt: Zelden heeft zich een Staat de vrijheid veroorloofd om van een anderen met zulke uitdrukkingen te spreken. De daad van Hongarije om zulke taal tegenover het overwonnen Frankrijk te gebruiken machtigt ons te vragen wanneer en bij welke gelegenheid de Hongaarsche onderdanen van de vijandschap en het geweld of zelfs van het wantrouwen van het Fransche volk te lijden hadden. Onze politici, geschiedschrijvers en dichters hebben de Hongaren als bondgenooten, vrienden en broeders behandeld. Wanneer wij de onafhankelijkheid der naties en de vrijheid van den mensch predikten, het was Hongarije en Polen en Italië, die wij op het oog hadden. Wij hebben met de rampen van Hongarije geleden, wij hebben zijne ellenden betreurd, wij hebben ons over zijn herleven verheugd. Nu nog is het Hongarije, dat Duitschland het bezit van Elzas-Lotharingen waarborgt. De Heer Tisza noodigt de Hongaarsche vertegenwoordiging uit en vraagt geld, verklarende, in navolging van Bismarck's voorbeeld, dat Frankrijk schuldig is aan elk vergrijp. Sedert deze handelwijze een deel van internationale gewoonten geworden is en er parlementen gevonden worden om het te ondersteunen, moeten wij ons tevreden stellen met daarover te lachen, bijzonderlijk daar de taal van den heer Tisza minder beleedigend is voor Frankrijk dan voor de nagedachtenis der patriotten en bevrijders van Hongarije."

Andere Parijsche bladen protesteeren eenstemmig tegen de uitingen van den premier Tisza met betrekking tot Frankrijk. De *Rep. Française* zegt, dat dergelijke onbillijke taal eene algemeene verwerping zal ten gevolge hebben. *La Justice* zegt, dat de verklaringen van den heer Tisza louter eene onbeschaamdheid jegens Frankrijk waren. De *Voltaire* stelt die verklaringen als belachelijk voor.

In de Russische Hofkringen beschouwt men de rede van den heer Tisza als een aanvallende maar vergeefsche poging om Frankrijk en Rusland, beiden, over te halen ten einde hun tegenwoordige passieve houding te verlaten.

Graaf Kalnoky ontving den heer Decrais, afgezant van Frankrijk, en gaf hem eene verklaring van Tisza's redevoering, welke verklaring, hoopt men, een einde zal maken aan het incident. Graaf Kalnoky zeide geen voorkennis te hebben gehad van de verklaring van den heer Tisza, maar dat hij voldaan was te weten dat de heer Tisza niet de minste bedoeling had om Frankrijk te beleedigen. — een feit dat de premier vermoedelijk openlijk zal mededeelen in de Kamer.

— De reizigers die naar Duitschland, via Elzas-Lotharingen, wenschen te gaan, moeten de Duitsche Ambassade te Parijs daarvan kennis geven; en vijftien dagen na die kennisgeving krijgen zij een *visa* van die Ambassade. De Fransche regeering onderhandelt met de Oostersche Spoorweg-Maatschappij om hare lijnen zoo te leggen dat de reizigers van die streken niet door Elzas-Lotharingen behoeven te gaan.

Men zegt, dat het uitstel om pasporten uit te reiken alleen op de Franschen wordt toegepast. Engelsche en Amerikaansche paspoorten worden onmiddellijk geviseerd.

DUITSCHLAND. — Het officiëel orgaan van Prins Bismarck zegt met betrekking tot de paspoort-quaestie: "De bepaling omtrent paspoorten voor personen die Elzas-Lotharingen binnengaan is geen weerwraak tegen zekere incidenten, maar het gevolg van eene politiek om het bezit van de Elzas-Lotharingen te waarborgen. Frankrijk ten einde zich te versterken, heeft de nationale haat tegen Duitschland eerder bevorderd dan afgenomen, hetgeen de Duitschers verhindert naar Frankrijk te gaan zonder hun leven in gevaar te stellen. Het feit dat de gematigdheid en omzichtigheid van Duitschland geen goede gevolgen hadden wekt geen oorlogzuchtig gevoelen op; doch, desniettegenstaande, is het wenschelijk het verkeer tusschen beide landen te beperken, en daarom zal het voor ons niet te betreuren zijn indien Frankrijk de Duitschers uitsluit, daar alzoo internationale wrijving zoover mogelijk, vermeden zal zijn. De houding van Duitschland in Elzas Lotharingen is ten voordeele van den vrede."

— Keizer Friedrich heeft het plechtig huwelijk van Prins Heinrich bijgewoond en den 29 Mei heeft hij inspectie over de brigade van den Kroonprins gehouden. Bij deze gelegenheid zat hij in een open rijtuig, in gezelschap van de Keizerin. De brigade, met den Kroonprins aan het hoofd, defileerde tweemaal voorbij den Keizer en de Keizerin. De eerste stond in het rijtuig op en beschouwde de bewegingen der troepen met belangstelling.

In den namiddag bezocht Prins Bismarck den Keizer en had een onderhoud van een half uur met Z. M. Ook prins Alexander van Pruisen en de prinses van Saxen-Meiningen hebben den Keizer bezocht.

In den avond heeft de Keizerlijke patiënt, vergezeld van de Keizerin en Dr. Mackenzie, een wandeling van anderhalf uur in een open rijtuig gemaakt. Naderhand heeft hij een uur in het park doorgebracht. Zijn toestand is zeer bevredigend.

Op eene vergadering van liberalen te Stettin heeft men een adres aan den Keizer gericht, goedgekeurd waarin de leden Z. M. gelukwenschen met Hoogstdeszelfs herstel.

RUSLAND. — Het plan van de Russische regeering om een spoorweglijn op het Trans-Caspisch gebied aan te leggen wordt door de Engelsche pers als nadeelig en gevaarlijk voor het Britsche Rijk beschouwd. Men wil, dat Rusland met dien spoorweg een onbetwistbaar monopolie zal hebben op de markten van Oost-Turkestan, West-China Perzië, Afghanistan, alsook op eenige der markten van Noord-Indië.

Een te St. Petersburg verschijnend blad, de *Swet*, publiceert echter een artikel waarin de quaestie van den Trans-Caspischen spoorweg besproken wordt. Het blad zegt, dat geen verstandig Rus dien spoorweg beschouwt als eene poging tot verovering van Indië. Integendeel, de schrijver meent dat het tot eene besliste en vreedzame schikking tusschen Engeland en Rusland zal leiden door de vorming van een volkomen internationaal spoorwegsysteem, en dat de gemeenschap met Midden-Azië en Indië groote voordeelen aan den Russischen handel zal aanbrengen. Generaal Vanvask, minister van Oorlog, heeft een telegram ontvangen van den Gouverneur van Turkestan, waarin deze de mededeeling doet dat een groote menigte Russen en inlanders te Samarcand vergaderd zijn om getuige te zijn van de opening van den spoorweg en dat men het feit beschouwt als het begin van een nieuw tijdperk van vrede, die de toeneming van den landbouw in al de provinciën belooft. Men beschouwt 't een nieuw bewijs van de bezorgdheid van den Czaar voor de behoeften en het welzijn van het volk in Midden-Azië.

— De Czaar heeft van zijn plan afgezien om Midden-Azië te bezoeken. Zijn reis zal zich niet verder dan den Caucasus uitstrekken, en de meeste tijd zal hij besteden tot het bijwonen der belangrijke militaire manoeuvres tusschen Odessa en Krementchug.

BRAZILIË. — Keizer Dom Pedro heeft de laatste HH. Sacramenten ontvangen. Een telegram van den 29 Mei meldt uit Milaan, dat Z. M. ofschoon nog in levensgevaar, aan de beterhand is.

VENZUELA. — Uit Carácas bericht men aan het *Diario de La Guaira* dat het Congres binnenkort zal bijeen komen ter verkiezing van den President der Republiek.

Er hebben eenige veranderingen in het Kabinet plaats gehad, dat nu samengesteld is als volgt: *Dr. F. Gonzales Guinan*, minister van Bin. Zaken; *Agustin Istúriz*, Buit. Zaken: *Dr. Vicente Coronado*, Handel en Nijverheid: generaal *Raimundo Fonseca*, Oorlog en Marine: generaal *M. A. Silva Gandolphi*, Openbaar Onderwijs en *Dr. Pedro Ramos*, Financiën.

In het binnenland wordt algemeen gesproken over de verheffing van *Dr. Rojas Paul* tot het Presidentschap der Republiek, als zijnde het een voldongen feit. Naar de bewering van Venezuelaansche bladen zal aldus spoedig een einde komen aan de crisis.

— Verleden Zondagmorgen tusschen vier en vijf ure heeft men te Caracas eene hevige aardbeving gevoeld.

COLOMBIA. — De stoomboot *City of Para*, die den 16 Mei uit Colon met bestemming naar New-York vertrokken was, is op Old Providence gestrand. De bodem en de passagiers zijn gered.

Een andere boot *Lykus* van *Sunderland*, met eene lading steenkolen, is aan de kust van Cartagena verongelukt.

— De werkzaamheden van het Panama-kanaal worden ijverig voortgezet. De benoodigde machineriën tot vervaardiging der sluizen zijn aangebracht.

— De pokken-epidemie is van Colon verdwenen.

Falsificacion di Historia.

—o—

I.

Atake contra Testamento Nobo.

—o—

For di lo ke nos a scirbi caba mas adilanti ta ela pa hende comprende, di ki poco importancia ta en realidad koe school protestant di Leiden ta reconoce autenticidad di Testamento Nobo en general, coe excepcion di algun parti chikitoe. Profesor Scholten su aprecio pa Bijbel ta bini principalmente for di e satisfaccion koe é tin, ora é mira den Bijbel, koe Hesus i su apostelnan tambe tabata sabi lo ke é sabi i ... koe é por splica bao di un forma mihó koe nan. Pasobra pa su Cristianismo profesor Scholten no ta mira necesidad di existencia históricà di Cristoe. Na diferente ocasion el a repeti su opinion, koe Hesus su existencia real no ta sino un "cuestion puramente histórica", coe cual "su conviccion religiosonan no tin nada di haci"........Esai no ta kita sinembargo, profesor Scholten mes ta bolie bisa, koe, "*considerá históricamente*, ta di importancia pa sabi si kenan manera Hesus i Pablo a existi verdaderamente i si Cristianismo tin di gradici su principio i su desarrollo di despues na influencia di e personalidadnan-ai, ó bien na un supuesto espíritu di tempoe, den un círculo di hende, koe a tuma e idea di un Israël den sufrimentoe i den triunfo, pa sufrimentoe i resurreccion di Hesus."

E palabranan-ai di profesor Scholten ta na relacion coe un documento heróico di su colega A. D. Loman. Lo ke Strauss, Bauer i hombernan di su school i nan partidarionan no a tribi haci ainda den Hoolanda, esai Loman a tuma riba dje pa haci. Segun é, Redentor di mundoe no ta nada mas koe un sombra mística, den cual ta refleha ciertoe idea, koe a bai desarrollando poco poco den pueblo hudioe. Ta un "error", Loman dici, e opinion koe keramentoe na existencia real di Hesus como un persona histórica ta basá riba bon fundamentoe. No, nos Salvador no ta ni Dios ni hende. E no ta sino, "corporificacion, no di un idea so, ma di un série di idea, simbolizacion, personificacion di e idea i principionan, koe den siglo dos tabata trecé den Cristianismo." Di modo, Cristoe no ta ni Dios ni hende, é ta solamente un creacion poético! Ata resultado final di "examen liber!"

E cuadro koe te aki nos a presenta nos lesadónan i koe pa su caracter di ta simplemente un apunte pa un articulo di courant, — e cuadro-ai ta sin embargo suficiente pa mustra claramente, koe Protestantnan di awendia a keda coe masjá poco di e muchoe verdad sobrenaturalnan, koe e promé Reformadónan a hiba coe nan, despues di nan lantamentoe contra autoridad di Iglesia Católica. Protestando i criticando, Protestantismo moderno a tira e tesoro precioso-ai enteramente afó. I despues koe nos a haci nos lesadónan mira di ki manera e predicadónan di doctrina protestant den cada tempoe ta contradici otro; despues koe nos a jega na e resultado, na cenda confesion di Protestantnan mes ta hiba nos, koe toer nan atake contra Escritura Santa ta verdaderamente tristoe i vergonzoso pa nan, ma na mes tempoe un prueba innegable di VERDAD di Catolicismo asina furiosamente atacá, — despues di a logra esai nos kier pasa awor na cita algun hecho histórico koe Protestantnan a presenta den mundoe bao di un forma no conforme coe verdad histórica, tratando coe n'e procéder nonoble-ai di desmerita Iglesia Católica i hacié despreciable.

II.

Primacia i Residencia di San Pedro na Roma.

——o——

Riba existencia di primacia i e significacion, koe e tin pa Catolicanan, profesor van Schulte, koe awe ta pertenece na Catolicismo-bieuw, ta scribi:,, Promé i ultimo wowo di e cadena hierarquico, den cual toer poder di oficio di pader, predicado i pastor ta reuni i for di cual e poder ta bolbe sali, ta, según disposicion di Cristoe, e primacia, koe obispoenan di Roma ta ocupa como sucesor inmediato di Pedro...... Sin esai Iglesia no por ta imaginá, pasobra é no por existi sin unidad i no tin unidad sin *un* cabes. E primacia trecé na bida huntoe coe fundacion di Iglesia, ponementoe di *esun* cabez i ocupación di e primacia-ai pa obispoenan di Roma como sucesor di Pedro ta *punto di fé pa Iglesia Católica i fundamentoe invariable pa derecho (eclesiástico).*"

Henteramente den e mes sentido un Protestant, Hinshius, ta papia: "Fundacion di primacia....asina mes koe unión di e primacia coe Silja di Roma ta *dogma di Iglesia Católica i principio invariable pa su organizacion.*"

Toer esai ta completamente di acuerdo coe lo ke profesor G. M. Jansen ta bisa den su sublime tratado riba e asuntoe-ai: "Segun sentencia di Concilio di Florencia toer Cristian meste kere. "koe Silja Apostólica i Papa di Roma tin primacia riba henter mundoe, i koe Papa di Roma ta sucesor di principe di Apostelnan, San Pedro, verdadero Vicario di Cristoe, cabez di henter Iglesia, tata i sinjador di toer Cristian: i koe den San Pedro nos Senjor Hesu Cristoe a duna Papa toer poder pa dirigi i goberna Iglesia comun. "I Concilio di Vaticano ta pronuncia castigoe riba é koe tribi pretende, "koe Papa di Roma no ta sucesor di San Padro den primacia (riba henter Iglesia)."

Ma enemigoenan di Iglesia Catolica ta disputa muchoe be exactitud histórica di e doctrina-ai. No poco be nan ta pretende, koe Pedro su oficio di obispoe na Roma i su martirio den e stad-ai no ta nada mas koe mentira. Di mes ta di supone aki — i esai ta bini mas i mas na luz cada be koe e atakenan worde debati — koe, na tratamentoe di e cuestion-ai di tantoe importancia pa Iglesia Catolica, mas ta odio i preocupacion di nos adversarionan ta papia, koe nan verdadera ciencia. Koe esai ta caso cerca Centuriatornan di Maagdenburg, koe ta e proménan koe a desconoce residencia di Pedro na Roma i bien di un manera di mas tristoe, ningun hende sensato i koe por huzga un poco lo duda. Di *Pieter Jansz Twisck*, koe na 1836 a publica "*un prueba cristian contra succession Papal, koe Apostel Pedro no tabata Papa na Roma,*" Dr. *Chr. Sepp*, domi na Leiden, ta conta nos koe guerra contra Roma "tin muchoe atractivo p'e." I valor científico di e "*prueba cristian*" Dr. Sepp ta describi coe n'e palabranan-aki: "Ma exigencia di historia no tabata muchoe grandi n'e tempoe-aja i imparcialidad no tabata un virtud, koe tabatin muchoe stimadó," Com Racionalistanan di siglo XVIII i nan principal successornan, hombernan di school di Tübinger: Baur, Schwegler, Zeller etc. a bini na conclusion, koe Pedro nunca tabata obispoe na Roma ni koe é no a moeri mártir aja, lo no ta desconocí mas pa ningun hende koe a mira nan atakenan contra Testamento Nobo, koe nos a papia di nan den un capítulo anterior. Di tempoe mas moderno ta principalmente nan partidario, *Lipsius*, koe a dedica toer su forza pa presenta sintimentoe catolica riba e cuestion-ai como insoportable. Den prólogo di su "*Cronologia di Papanan*" é ta confesa coe un franqueza di mucha inocente, koe é no por a, ni e no *kier a* nenga su punto di vista protestant. I historiador radical i racionalistanan, principalmente esnan, koe no ta teólogo, ta tuma e salida-ai di "*punto di vista protestant*" sin haci ningun observacion sikiera. Asina, por ehemplo, poco tempoe pasá ainda Herman Schiller, sin ningun reparo i coe un especie di principalidad, koe ta cualidad indisputable di modernonan, a scirbi e palabranan-aki: "Residencia di Pedro na Roma i su ehercicio di oficio di obispoe na e stad-ai, ta, manera Lipsius a proba (?), pretencion koe absolutamente no por ta sosténé, puroe mentira." Tambe profesor Kaltenbrunner, pa nos nombra ainda un practicadó di historia profana, den un di su obranan a para muchoe bao di influencia di Lipsius. I ta ningun hende menos koe Harnack, un liberal di un kilate di mas puroe, kende ta tira esai na cara di profesor Kaltenbrunner. Harnack su principal observacion ta, koo Kaltenbrunner no a haci ningun caso di e refutacionnan koe scirbidónan di despues a haci contra Lipsius su atakenan. Andr. Brüll, entre otro, a mustra claraménte riba fundamentoe ki debil Lipsius su suposicionnan ta basá, i com imprudente nan tabata trata di ciertoe banda predicando e suposicionnan-ai na pueblo como resultado sigur di critica.

E ta sigui.

——o——

¿PA KIKO?

Monsenjor Fallize, perfecto apostólico di Noruega ta duna den *Missions Catholiques* un relacion importante di situacion di mision Católica den e nacion-ai, na oenda den último anjanan Catolicismo ta haci progreso grandi. Den curso di su scirbimentoe Monsenjor Fallize ta papia di un articulo interesante di un courant protestant. *Arbeideren*, órgano di obreronan di Christiania. E courant-ai ta haci e preguntanan-aki:

„¿ Pa kiko pader Catolicanan ta dedica nan na pobernan mas koe eclesiasticonan di Iglesia protestant di Estado?

¿ Pa kiko padernan di Iglesia Católica ta ocupa nan mas coe pueblo i coe necesidadnan di pueblo?

¿ Pa kiko Iglesia Católica ta proteha Irlandesnan?

¿ Pa kiko na contrario Iglesia Anglicana ta oprimi Irlandesnan?

¿ Pa kiko Iglesia Católica ta logra di duna un direccion sanoe na movimiento di obreronan na America?

¿ Pa kiko Catolicanan ta haci coe gustoe sacrificio na fabor di nan padernan?

¿ Pa kiko pader catolicanan ta predica na estilo di pueblo, di modo koe pueblo por comprende nan, mientras eclesiásticonan di nos Iglesia di Estado ta predica di un manera, koe crejentenan no por comprende?

¿ Pa kiko hende ta pega sonjo den nos templo protestantnan?

¿ Pa kiko Iglesia di Estado ta plama asina tantoe mentira contra Iglesia Catolica, koe a conserva su libertad i independencia?

¿ Pa kiko Iglesia Evangélica-Luterana a persigui i mata nos pader catolica bieuwnan?

¿Pa kiko é ta sconde su mes crimennan, mientras é no tín basta calumnia contra Iglesia Catolica, cual su rimpi di zapatoe é no ta digno di mara?

¿ Eclesiásticonan di Iglesia di Estado ta kere koe nan por tene nos den ignorancia eternamente? — Si, ¿ pa kiko pader Catolicanan ta juda obreronan, mientras Iglesia di Estado ta rechaza nan?"

Toer hende lo reconoce, Monsenjor Fallize ta observa coe muchoe razon koe e lista-ai di pregunta ta duna di pensa, no solamente na nos amigoenan ma na bringadónan contra Iglesia Catolica en general. Lo no ta maloe si comedónan di pader, corda ai riba seriamente i duna un respondi categórica na cada un di e *pa kikonan.*

ADVERTENTIEN.

WAARSCHUWING.

——o——

Es koe ta fierma aki bauw, soefriendo masjar molester di katjó, poesji i warawara riba tera i na poos nan, (prensipaalmeente na *Poos Kabaai*) di soe koenoekoenan *Savonet i Zorgvliet*, lo laga tira koe hagel riba es beestia nan ai, *di dia i anochi.*

Ta pa es-ai el ta waarschuw toer heende di no baai na es logarnan ai, pa libra nan di desgrasia, i di perkoera pa ningoen beestia di nan tampoko no baai na es logar meentá nan ai.

Curaçao dia 29 Mei 1888.

J. B v. d. Linde Schotborgh.

FEEST WILLEM III.

Het Bestuur stelt de kolommen van het blad "Feest Willem III", dat op den eersten Juli a. s. uitgegeven zal worden, ter beschikking van allen, die er eene bijdrage voor zouden willen leveren in den vorm van eene gedachte, een artikeltje enz.

Curaçao, den 25en Mei 1888.

DANIEL de SOLA,
Secretaris.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO EN MARACAIBO.

1888.	Philadelphia.		Caracas.		Valencia.		Philadelphia		Caracas.		Valencia.	
Vertrekt van New York....	April	25	Mei	5	Mei	17	Mei	30	Juni	9	Juni	21
Komt aan te Curaçao....	Mei	2		12		24	Juni	6		16		28
Vertrekt van "		3		15		26		7		19		30
Komt aan te Pto. Cabello.		4		16		27		8		20	Juli	1
Vertrekt van "		4		16		28		8		20		2
Komt aan te La Guayra..		5		17		29		9		21		3
Vertrekt van "		10		22	Juni	2		14		26		7
Komt aan te Pto. Cabello		11		23		3		15		27		8
Vertrekt van "		11		23		4		15		27		9
Komt aan te Curaçao....		12		24		5		16		28		10
Vertrekt van "		14		25		6		18		29		11
en doet La Guayra aan.... om passagiers en mails in te nemen en te landen.		15		26		7		19		30		12
Komt aan te New York....		22	Juni	2				26	Juli	7		19

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van Curaçao....	Mei	4	Mei	16	Mei	27	Juni	8	Juni	20	Juli	1
Komt aan te Maracaibo....		5		17		28		9		21		2
Vertrekt van "		11		23	Juni	3		15		27		8
Komt aan te Curaçao....		12		24		4		16		28		9

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer gerieflijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, BRAASCH & FENSOHN,
Agenten op Curaçao.

ATTENTIE!

——o——

Dezer dagen is mij ter oore gekomen een gerucht, dat, naar het schijnt, al lang de ronde gedaan heeft alsof ik mijn ambt als muziekmeester niet meer beoefen. Het publiek zij hierbij bekend gemaakt dat het niet zoo is; en ik maak van deze gelegenheid gebruik om mijne diensten als muziekmeester gelijk immer aan te bieden aan ouders en voogden, die mij de opleiding hunner kinderen of pupillen zullen willen toevertrouwen.

Curaçao, 1 Juni 1888.
D. CORSEN.

De ondergeteekende heeft de eer het publiek te berichten dat hij zijne smederij, koper- en blikslagerij op nieuw heeft ingericht.

Zich beleefdelijk aanbevelende voor alle werkzaamheden, tot het vak behoorende, belooft hij eene prompte en billijke bediening.

Curaçao, 18 Mei 1888.
H. SCHEIDELAAR.

En Casa de todos los Perfumistas y Peluqueros de Francia y Estranjeros

La VELOUTINE

Polvos de Arroz especial
PREPARADO AL BISMUTO
Por CH^les FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ASMA Catarros, Opresiones y las Enfermedades de las Vias respiratorias, se curan con los TUBOS - LAVASSEUR

NEURALGIAS y todas las Molestias nerviosas se curan al instante con las Píldoras anti-neuralgicas del Dr. CRONIER. Exijir el Sello de la Garantia de la Union de los Fabricantes

Paris: Farmacia ROBIQUET, 23, rue de la Monnaie, y en las principales de las Américas

UIT DE HAND TE KOOP

de navolgende EFFECTEN:

Ni. 221, 200 en 195, gelegen in de Kerkstraat, Willemstad;

Ni. 144, 147, 137 en 138, gelegen in de Jodestraat, Willemstad;

No. 236, gelegen in de Kuiperstraat, Willemstad;

Ni. 76, 76 *b* en 83, gelegen in de Breede Straat, Willemstad;

Ni. 155, 47 en 56, gelegen in de Breede Straat, Pietermaai;

Een stuk grond, gelegen in de Bakkerij-straat;

Een stuk grond No. 68, gelegen in de Dwarsstraat, Pietermaai;

De buitenplaats *Vriendenwijk* (a) *Buena Vista*;

Een RIJTUIG, zoo goed als nieuw, met HARNAS;

Een TELEFOON voor twee stations, met toebehooren, en twee ELECTRISCHE BELLEN, met *annonciator.*

Te bevragen bij
A. S. DE POOL.
Curaçao, 24 Januari 1888.

COLEGIO "STO. TOMAS"

PARA ALUMNOS INTERNOS,

BAJO LA PROTECCIÓN DEL ILMO. OBISPO VICARIO APOSTOLICO DE

CURAZAO.

[illegible]